

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS
Stegne 7
1000 Ljubljana

In

Ministrstvo za javno upravo
Tržaška cesta 21
1000 Ljubljana

In v vednost

Služba Vlade Republike Slovenije za digitalno preobrazbo
Davčna ulica 1
1000 Ljubljana

Ljubljana, dne 12.10. 2021

Zadeva: **Novi Zakon o elektronskih komunikacijah (ZEKom-2) ter podzakonski predpisi – POBUDA ZA OBJAVO**

Spoštovani!

Člani Sekcije operaterjev elektronskih komunikacij¹, znotraj Združenja za informatiko in telekomunikacije pri Gospodarski zbornici Slovenije, smo od začetka s svojimi pripombami in predlogi aktivno sodelovali v javnem posvetovanju za sprejem Zakona o elektronskih komunikacijah (ZEKom-2). Ne glede na to, da se je postopek zbiranja strokovnih pripomb začel pravočasno (januar 2019), smo žal ponovno v situaciji, da sprejem ZEKom-2 zamuja, kar bo brez dvoma neposredno vplivalo tudi sprejem podzakonskih predpisov. Zaskrbljenost članov SOEK temelji na dejstvu, da so osnutki predlogov podzakonskih predpisov iz pristojnosti Ministrstva za javno upravo (MJU) ter Agencije za komunikacijska omrežja in storitve (AKOS) večino že pripravljene, njihova sočasna objava, pa bo za operaterje pomenila ogromen strokovni zalogaj. Zaradi zamude pri implementaciji Direktive (EU) 2018/1972 o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah, ki spreminja obstoječ regulativni okvir Evropske unije za področje elektronskih komunikacij, z rokom za prenos do 21. decembra 2020,

¹ Člani: A1 Slovenija, d.d., Telekom Slovenije, d.d., Telemach, d.o.o., HOT mobil, d.o.o., T-2, d.o.o.

ocenjujemo, da obstaja realno tveganje, da se rok za implementacijo pravilnikov ter splošnih aktov ne bo določal skladno z operativnimi potrebami operaterjev. Dalje sklepamo, da ne glede na to, da bo večina aktov po naših ocenah ostala relativno nespremenjena, sprememb ni mogoče izključiti ter vendarle pričakujemo posamične povsem nove akte, predvsem s področij kot so gradnje, varnost ter končni uporabniki. Kot se AKOS in MJU gotovo zavedata, tako pravilniki kot splošni akti za strokovno preučitev (in kasnejšo posledično implementacijo), zahtevajo sodelovanje več strokovnih oddelkov pri posamičnem operaterju. Če bodo strokovne službe, poleg rednega dela, hkrati obremenjene še s preučitvijo besedil aktov, po možnosti večjega števila naenkrat, je tveganje, da bomo lahko sodelovali le površno, žal preveliko.

Menimo, da se temu lahko vsaj deloma izognemo tako, da AKOS in MJU že zdaj takoj objavita pripravljene osnutke ter operaterjem omogočita, da se seznanimo z vsebino, ki bo predvidoma postala del končnega pravilnika oz. splošnega akta. Ta predlog je v vsakem primeru skladen z 8.b členom Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01, 23/02 – popr., 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11, 64/12, 10/14, 164/20, 35/21, 51/21 in 114/21), ki opredeljuje, da se »*Predlogu zakona se predložijo tudi osnutki podzakonskih predpisov, katerih izdajo določa predlog zakona. Sestavne dele teh osnutkov in način njihove priprave določi generalni sekretar v sodelovanju z vladno službo, pristojno za zakonodajo.*«. Osnutki predlogov pravilnikov ter splošnih aktov, bi skladno s poslovníkom že morali biti objavljeni kot del vladnega zakonodajnega gradiva. Zavedamo se, da se vsebina lahko spreminja, saj tudi besedilo ZEKom-2 še ni dokončno, kar se bo seveda odražalo pri osnutkih predlogov aktov kasneje v javni obravnavi, kar je tveganje, ki ga sprejemamo. Takšna predčasna seznanitev, tudi ne bi pomenila formalnega javnega posvetovanja.

Vendarle pa želimo poudariti, da se, ne glede na to, ali se pravilnik oz. splošni akt bosta ali ne bosta spremenila v končni verziji, s to pobudo nikakor ne želimo omejiti ali celo odpovedati javnemu posvetovanju ali kakršnim koli predlogom, ki jih lahko podamo kasneje v formalnih postopkih. Operaterji ne želimo nositi posledic nepravočasnega sprejema zakona s tem, da se pospešujejo postopki za njegovo popolno implementacijo, kamor nenazadnje sodijo prav podzakonski akti.

Člani SOEK zato predlagamo, da AKOS in MJU objavita oz. omogočita seznanitev:

- **Seznam splošnih aktov oz. pravilnikov, ki so predvideni z osnutkom predloga ZEKom-2, ter pojasnilom kateri so povsem novi, kateri se bodo spremenili in kateri predvidoma ostajajo nespremenjeni;**
- **Nove pravilnike in splošne akte;**
- **Obstoječe pravilnike in splošne akte, iz katerih so razvidene predvidene spremembe, zaradi prilagoditve spremembam zakonodajnega besedila v ZEKom-2.**

V prilogi zgolj informativno podajamo seznam podzakonske regulative, kot povzeto iz zadnjega objavljenega vladnega gradiva (15.7.2021), v katerem so označeni akti, za katere ocenjujemo, da bodo precejšen implementacijski zalogaj. Ponovno poudarjamo, da je pri nekaterih aktih, sploh s področja končnega uporabnika, vsebina aktov lahko podvržena spremembam.

Zaradi predvidenega prenosa pristojnosti glede elektronskih komunikacij na Službo Vlade Slovenije za digitalno preobrazbo, pošiljamo to pobudo tudi slednji.

Za pojasnila seveda ostajamo na voljo.

S spoštovanjem,

Nenad Šutanovac

Direktor Združenja za informatiko in telekomunikacije

Poslano z elektronsko pošto na naslove:

AKOS na info.box@akos-rs.si

MJU na gp.mju@gov.si

Služba Vlade Republike Slovenije za digitalno preobrazbo, gp.sdp@gov.si

Priloga: - kot v dopisu

Priloga

Vprašanja, ki se bodo podrobneje urejala v podzakonskih predpisih, so naslednja:

1. obvestilo o začetku oziroma spremembi zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev (5. člen) – agencija s splošnim aktom predpiše vsebino in obliko obvestila, vsebino podatkov, ki morajo biti navedeni v obvestilu in obliko ter vsebino potrdila;
2. plačilo na podlagi obvestila (6. člen) – vrednost točke, ki je podlaga za izračun plačila na podlagi obvestila, se določi s tarifo, ki je splošni akt agencije;
3. enostavni objekti in vzdrževanje komunikacijskih objektov (10. člen) - minister določi glede na stopnjo zahtevnosti gradnje enostavne komunikacijske objekte, za katere v skladu s predpisi o gradnji objektov ni treba pridobiti gradbenega dovoljenja, in predpiše, kaj se šteje za vzdrževanje komunikacijskih objektov;
4. agencija lahko s splošnim aktom podrobneje uredi način izvrševanja sedmega in osmega odstavka 10. člena (10. člen); določitev lokacije omrežnih priključnih točk (10. člen) – agencija s splošnim aktom opredeli lokacije omrežnih priključnih točk;
5. skupna gradnja (12. člen) – agencija s splošnim aktom podrobneje uredi izvajanje členov o preglednosti v zvezi z načrtovanimi gradbenimi deli in skupno gradnjo;
6. vpis v evidenco infrastrukturnih omrežij ter objektov (15. člen) – minister v soglasju z ministrom, pristojnim za infrastrukturo, in ministrom, pristojnim za prostor, za izvajanje določb o vpisu v evidenco infrastrukturnih omrežij ter objektov izda pravilnik;
7. varovalni pas sistemov elektronskih komunikacij (17. člen) – minister v soglasju z ministrom, pristojnim za prostor in graditev, predpiše pogoje, pod katerimi se smejo v skladu s predpisi o gradnji objektov in urejanju prostora graditi drugi objekti in naprave v varovalnem pasu sistema elektronskih komunikacij, in pogoje, pod katerimi se smejo izvajati dela na območju varovalnih pasov sistema elektronskih komunikacij;
8. poizvedovanje po tržnem interesu za gradnjo visokozmogljivih omrežij (19. člen) – agencija za izvajanje člena izda splošni akt;
9. pogoji za uporabo javnih sredstev za gradnjo visokozmogljivih dostopovnih omrežij (20. člen) – določi jih vlada z uredbo;
10. načrt razporeditve radiofrekvenčnih pasov (34. člen) – vlada z uredbo sprejme načrt razporeditve radiofrekvenčnih pasov;
11. načrt uporabe radijskih frekvenc (35. člen) – agencija s splošnim aktom sprejme načrt uporabe radijskih frekvenc;
12. uporaba radijskih frekvenc za potrebe varnosti in obrambe države ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (39. člen) – vlada uredi upravljanje in dodeljevanje teh radijskih frekvenc;
13. izvajanje radioamaterskih storitev (40. člen) – agencija s splošnim aktom podrobneje uredi izvajanje člena o izvajanju radioamaterskih storitev;
14. določitev območja pokrivanja v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc (63. člen) – agencija s splošnim aktom določi način določanja območij pokrivanja v odločbi o dodelitvi radijskih frekvenc v primeru radijskih frekvenc za opravljanje analogne radiodifuzije;
15. pogoji souporabe radiofrekvenčnega spektra – agencija lahko sprejme splošni akt za izvajanje drugega odstavka 64. člena tega zakona; agencija s splošnim aktom podrobneje določi način uporabe sistema RDS in način identifikacije v DAB+ omrežjih ter tehnične in operativne pogoje modulacijskih signalov za analogne radiodifuzne postaje (64. člen);

16. plačila za uporabo radijskih frekvenc (72. člen) – agencija s splošnim aktom predpiše način izračuna plačila agenciji za uporabo dodeljenih radijskih frekvenc; višina vrednosti točke, od katere je odvisno končno plačilo, se določi s tarifo, ki je splošni akt agencije;
17. načrt oštevilčenja (97. člen) – načrt oštevilčenja določi agencija s splošnim aktom;
18. odločba o dodelitvi elementov oštevilčenja (100. člen) – agencija s splošnim aktom določi merila za ocenjevanje sposobnosti upravljanja z elementi oštevilčenja in nevarnosti izčrpanja elementov oštevilčenja, vsebino in obliko vloge za izdajo odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc ter velikost bloka števil iz 5. točke drugega odstavka 100. člena zakona;
19. plačila za uporabo elementov oštevilčenja (110. člen) – agencija s splošnim aktom predpiše način izračuna višine plačil za uporabo elementov oštevilčenja; višina vrednosti točke, od katere je odvisno končno plačilo, se določi s tarifo, ki je splošni akt agencije;
20. agencija izda splošni akt za izvajanje 114. člena (varnost omrežij in storitev);
21. agencija izda splošni akt za izvajanje 115. člena (dodatne varnostne zahteve);
22. agencija s splošnim aktom določi vsebino obvestila o varnostnem incidentu in določi v katerih primer gre za pomemben vpliv varnostnega incidenta na delovanje javnih komunikacijskih omrežij in storitev, pri čemer upošteva zakonsko določene kriterije (117. člen);
23. agencija izda splošni akt za izvajanje 118. člena (vrednotenje varnostnega incidenta);
24. določitev omrežnih priključnih točk s prednostjo (124. člen) – vlada z uredbo določi skupine uporabnikov, ki imajo pravico do omrežnih priključnih točk s prednostjo;
25. agencija lahko s splošnim aktom podrobneje uredi tudi način izvajanje določb poglavja o varnosti omrežij in storitev in delovanja v stanjih ogroženosti, kjer sprejem splošnega akta ni izrecno zahtevan (127. člen);
26. razvrstitev programov (135. člen) – agencija s splošnim aktom izda navodila za razvrstitev programov, ki jim je izdala dovoljenja po zakonu, ki ureja medije;
27. dostop do obstoječe fizične infrastrukture (139. člen) - agencija za izvajanje člena sprejme splošni akt;
28. obveznost ločitve računovodskih evidenc (151. člen) – agencija lahko s splošnim aktom podrobneje določi način izpolnjevanja obveznosti;
29. obveznost dopustitve operatorskega dostopa do določenih omrežnih zmogljivosti in njihove uporabe (153. člen) – agencija lahko s splošnim aktom podrobneje uredi vprašanja, ki se pojavijo pri izvrševanju člena; v tem okviru določi zlasti tehnične ali operativne pogoje dostopa, ki jih morajo upravičenci oziroma ponudniki izpolnjevati za zagotovitev normalnega delovanja omrežja;
30. nadomestilo neto stroškov zagotavljanja univerzalne storitve (171. člen) – agencija s splošnim aktom podrobneje predpiše način izračuna neto stroškov in nematerialne koristi, ki se upoštevajo pri izračunu neto stroškov zagotavljanja univerzalne storitve;
31. zagotavljanje cenovne dostopnosti univerzalne storitve (173. člen) – agencija s splošnim aktom določi način upoštevanja meril, ki so podlaga za naložitev obveznosti ponujanja posebnih cenovnih opcij ali paketov za potrošnike z nizkimi dohodki oziroma posebnimi socialnimi potrebami;
32. ukrepi za uporabnike invalide v okviru univerzalne storitve (175. člen) – vlada z uredbo določi ukrepe, s katerimi se končnim uporabnikom invalidom zagotavlja enakovredno uporabo in dostop do storitev v okviru univerzalne storitve;
33. razčlenitev računa (177. člen) – agencija lahko s splošnim aktom predpiše minimalen nabor elementov, ki morajo biti v osnovni stopnji razčlenitve računa ločeno navedeni;

34. kakovost univerzalne storitve (179. člen) – agencija s splošnim aktom predpiše kakovost univerzalne storitve ter vsebino, obliko, način in pogostost objave podatkov o kakovosti univerzalne storitve;
35. prenosna hitrost v okviru univerzalne storitve (180. člen) – agencija s splošnim aktom določi prenosno hitrost, primerno za širokopasovni dostop do interneta, ki končnim uporabnikom omogoča družbeno in ekonomsko udeležbo v družbi, in rok, v katerem jo je treba doseči;
36. dodatne obvezne storitve (181. člen) - vlada lahko z uredbo določi dodatne storitve, ki so poleg storitev v okviru univerzalne storitve javno dostopne na vsem ozemlju Republike Slovenije, in njihovo kakovost;
37. oblika in način objave obvestila o spremembo pogodbenih pogojev (192/1 člen)
38. metodologija izračuna sorazmerne vrednosti prejete terminalske opreme (192. člen) – agencija jo lahko določi s splošnim aktom;
Metodologija izračuna sorazmerne vrednosti prejete terminalske opreme (192. člen): akt sicer ni obvezen, po našem mnenju celo ni potreben, saj imamo operaterji to urejeno z upoštevanjem ekonomskih zakonitosti in skladno z omenitvami Obligacijskega zakonika.
39. postopek zamenjave izvajalca storitev dostopa do interneta oziroma prenosa številke (196. člen) – agencija s splošnim aktom podrobneje uredi način zamenjave in prenosa, višino oziroma način izračuna nadomestila ter tehnične in druge zahteve za zagotovitev učinkovitosti in enostavnosti postopka zamenjave in prenosa; s splošnim aktom se določijo tudi ukrepi za zagotovitev obveščenosti in zaščite končnih uporabnikov v postopku zamenjave oziroma prenosa;
Postopek zamenjave izvajalca storitev dostopa do interneta oziroma prenosa številke (196. člen): Ali je predvidena ureditev po vzoru prenosljivosti številke, pri čemer ob upoštevanju preteklih izkušenj z uvedbo opozarjamo na ustrezen implementacijski rok
40. preglednost in objava informacij (197. člen) – agencija s splošnim aktom predpiše, katere informacije morajo zagotavljati izvajalci storitev dostopa do interneta ali javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev sami; lahko predpiše tudi dodatne zahteve glede oblike, v kateri morajo biti informacije objavljene;
Preglednost in objava informacij (197. člen): Ali AKOS namerava spreminjati obstoječe besedilo priporočila, ki ureja to vsebino.
41. spremljanje in nadzor porabe storitev (198. člen) – agencija s splošnim aktom določi količinsko oziroma finančno mejo, ob kateri mora izvajalec opozoriti naročnika; s splošnim aktom se tudi podrobneje uredi način izvajanja tega člena;
Spremljanje in nadzor porabe storitev (198. člen): Po ZEKom-1 se člen nanaša na podatkovne storitve, sedaj je predvideno za vse storitve. Povsem novo je, da lahko agencija s splošnim aktom predpiše tudi zagotavljanje informacij o ravni porabe v zvezi s premijskimi storitvami in drugimi storitvami, za katere veljajo posebni pogoji oblikovanja cen.
42. kakovost javnih komunikacijskih storitev (199. člen) – agencija s splošnim aktom podrobneje uredi izvajanje tega člena, lahko predpiše tudi, da morajo izvajalci storitev dostopa do interneta in javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev, ki nadzorujejo vsaj nekatere elemente omrežja, objaviti primerljive, celovite, zanesljive, uporabniku prijazne informacije o kakovosti svojih storitev; agencija s splošnim aktom lahko uredi tudi način določanja nadomestil ob nedelovanju ali slabši kakovosti delovanja javnih komunikacijskih storitev;
Kakovost javnih komunikacijskih storitev (199. člen): agencija s splošnim aktom lahko uredi tudi način določanja nadomestil ob nedelovanju ali slabši kakovosti delovanja

- javnih komunikacijskih storitev. To je trenutno urejeno s samoregulacijskim kodeksom.
43. komunikacije v sili (200. člen) – agencija v soglasju z ministrom, pristojnim za zaščito in reševanje, in ministrom, pristojnim za notranje zadeve, s splošnim aktom predpiše kakovost storitve za enotno evropsko telefonsko številko za klice v sili 112, številko policije 113 in enotno evropsko telefonsko številko za prijavo pogrešanih otrok 116 000;
 44. ukrepi za uporabnike invalide (202. člen) – vlada lahko, če oceni, da je to potrebno, z uredbo določi zahteve, ki jih morajo izpolnjevati izvajalci javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev, da se končnim uporabnikom invalidom zagotovi dostop do teh storitev;
 45. medobratovalnost digitalne televizijske opreme (203. člen) – agencija s splošnim aktom predpiše zahteve za medsebojno delovanje digitalnih interaktivnih televizijskih storitev in digitalne televizijske opreme;
 46. dodatne zmogljivosti in obveznosti (206. člen) – agencija lahko s splošnim aktom predpiše, da morajo tudi drugi izvajalci zagotavljati storitve, ki sicer veljajo za univerzalno storitev;
 47. splošne določbe o varnosti obdelave (212. člen) – agencija lahko za izvajanje tega člena izda splošni akt;
 48. posredovanje prometnih in lokacijskih podatkov v primerih varovanja življenja in telesa (220. člen) – minister, pristojen za notranje zadeve, po predhodnem mnenju informacijskega pooblaščenca podrobneje predpiše način posredovanja zahteve, obdelave posredovanih podatkov, notranjega nadzora glede načina oziroma tehničnih vprašanj obdelave osebnih podatkov ter tehnične značilnosti informacijskega sistema;
 49. kršitev varnosti osebnih podatkov (227. člen) – za izvrševanje tega člena agencija lahko izda splošni akt glede okoliščin, v katerih morajo izvajalci javnih komunikacijskih storitev izdati obvestilo o kršitvi varnosti osebnih podatkov, oblike takega obvestila in načina obveščanja;
 50. zakonito prestrezanje informacij (228. člen) – minister v soglasju z ministrom, pristojnim za notranje zadeve, ministrom pristojnim za obrambo in direktorjem SOVE predpiše funkcionalnost opreme in določi primerne vmesnike;
 51. objava podatkov, ki jih agencija pridobi od operaterjev (266. člen) – agencija s splošnim aktom podrobneje določi način dostopa do objav, če se odloči za objavo podatkov;
 52. posredovanje (285. člen) – agencija lahko v splošnem aktu podrobneje določi pravila posredovanja.